

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**L. Celij Lacta[n]tij Firmiani christiano[rum] eloquentissimi
de opificio dei vel formatione hominis liber**

Lactantius, Lucius Caecilius Firmianus

Colonie, 1506

VD16 L 56

De d[iffe]r[enti]a a[n]i[m]aliu[m] creatio[r]is aialiu[m] bruto[rum] [et]
ho[m]i[n]is s[e]c[un]d[u]m corp[us] Cap. v

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70248)

Fortiora vero solitudines appetūt. qm̄ robore viribusq; p̄fidū. hō
q; si eodē mō haberet. ad ppulsāda pericula suppetēa robur. nec
vlli^o alteri^o auxilio idigeret. q̄ societas eēt. q̄ nutriētia iter se. q̄s or
do. q̄ ve rato. q̄ hūanitas. Aut qd̄ eēt deteri^o hōie. qd̄ efferaci^o qd̄ ima
ni^o. sed qm̄ imbecillis est. nec p̄ se p̄t sine hōie. iuenire societate appe
tit. vt vita cōis z ornatioz fiat. z tutioz. Uide igit oēm hōis rōnē in
eo maxime stare. q̄ nud^o fragilisq; nascit. q̄ morbis afficit. q̄ im ma
tura morte mulctatur. Que si homini detrahant rōnē quoq; ac sapi
entiā detrahi necesse est. sed nimis diu de rebz aptis disputo. cū sit
liq̄dū nihil sine prouidētia. nec factū esse vnq; nec fieri potuisse. De
cui^o operibz vniuersis (si nūc libeat) disputare p̄ ordinē infinita ma
teria est. Sed ego de vno corpe hōis tātum institui dicere. vt in eo
diuine prouidētie potestate quāta fuerit ostēda. his dūtaxat in rebz
q̄ sunt p̄phētibiles z apte. Nā illa q̄ sunt aie. nec subijci ocul. nec cō
p̄hēdi queūt. Nūc de ip̄o vase hōis loq̄mur. qd̄ videmus

De dñā creatōis aīaliū brutoz z hōis scdm̄ corp^o Cap. v

In principio cū de^o fingeret aīalia. noluit ea in rotundam
forme specie cōglobare atq; colligere. vt z moueri ad am
bulādū. z flectere se in quālibet partē facile possent. s; ex ip̄a corp̄is
summa produxit caput. Itē produxit mēbra quedā lōgius q̄ vocā
tur pedes. vt alternis motibz solo fixa producerēt aīal. quo mēs tu
lisset. aut quo petēdi sibi necessitas puocasset. Ex ip̄o aut vasculo
corp̄is quattuor fecit extātia. Bina posteri^o. q̄ sunt in om̄ibz pedes
Itē bina capiti z collo proxima. q̄ varios animātibz vsus prebent
In pecudibz ei ac feris sunt posterioribz pedes siles. In hōie aut ma
nus. q̄ nō ad ambulādū sed ad faciēdū tēperādūq; sunt nate. Est z

reeriu genus in q̄ priora illa neq; pedes. neq; manus sunt. sed ale in
q̄b; p̄ne p̄ ordinē fixe volādi exhibent vsum. Ita vna fictio diuer/
sas sp̄es z vsus h̄z. Atq; vt ipam corpis crassitudinē firmiter p̄pre/
hēderēt. maiorib; z breuib; ossib; inuicē colligatis q̄si carinā cōpe/
git. quā nos dicimus spinā. Eāq; noluit ex vno p̄petuoq; osse for/
mare. ne gradiēdi flectēdiq; se facultatē aial nō haberet. Ex a^o parte
quasi media costas. id ē trāsuersa z plana ossa porrexit in diuersum
q̄b; clemēter curuatis. z in se velut in circū penē cōductis. interna
viscera cōtegant. vt ea q̄ mollia z min^o valida fieri opus erat. illius
solide cratis amplexu possent eē munita. In summa vero p̄structio
nis ei^o. quā similit̄ navis carine diximus. caput collocavit. in q̄ eēt
regimē toti^o animātis. Datūq; illi hoc nomē est. vt q̄dē Varro ad
Liceronē scribit. q̄ hīnc capiāt initiū sensus ac nerui. Ea vero q̄ dix/
imus de corpe vel ambulādi vel faciēdi vel volādi cā eē p̄ducta. ne
q; nimīū lōgis p̄pter celerē mobilitatē. neq; nimīū breuib; p̄pter
firmitatē. s; z paucis z magnis ossib; cōstare voluit. Aut enī bina
sunt. vt in hoīe. aut q̄terna. vt in q̄drupede. q̄ tñ nō fecit solida. ne
in gradiēdo pigritia z grauitas retardaret. s; cauata z ad vigorem
corpis p̄seruādū medullis intrinsecus plena. eaq; rursus nō egliter
porrecta finiuit. s; summas eoz partes crassiorib; nodis congloba/
uit. vt z substringi neruis facili^o. z verti tuti^o possent. Un̄ sunt p̄ti/
bula noiata. Eos nodos firmiter solidatos leui quodā opculo tex/
it. qd̄ d̄r carthilago. s; vt sine attritu z sine sensu doloris aliq̄ flecte/
rētur. eosdē tñ nō in vnū modū formauit. Alios enī fecit simplices
z in orbē rotūdoos. in his dumtaxat articul^o in q̄b; moueri mēbra in
oēs partes optebat. vt in scapul^o. qm̄ manus vtrūlibet agitari z con

Ad hanc
partem
quasi
media
costas
id est
transuersa
et plana
ossa porrexit
in diuersum
quibus
clementer
curuatis
et in se
velut in
circum
penes
conductis
interna
viscera
contegant
ut ea
quae
mollia
et minus
valida
fieri
opus
erat
illius
solide
cratis
amplexu
possent
eumunita
In summa
vero
pstructio
nis eius
quam
similitudo
navis
carinae
diximus
caput
collocavit
in qua
erat
regimen
totius
animantis

Mo
Hanc
partem
quasi
media
costas
id est
transuersa
et plana
ossa porrexit
in diuersum
quibus
clementer
curuatis
et in se
velut in
circum
penes
conductis
interna
viscera
contegant
ut ea
quae
mollia
et minus
valida
fieri
opus
erat
illius
solide
cratis
amplexu
possent
eumunita
In summa
vero
pstructio
nis eius
quam
similitudo
navis
carinae
diximus
caput
collocavit
in qua
erat
regimen
totius
animantis